Ilmub kolmandatel (enamlastel) päevil. Üksiku numbri hind 75 kop. Raudteel 30 kop.

Edasi

Kõigi maade töölised ühinege.

Toimetuse kõnetunnid on igal tööpäewal 2—6 õhtul. Tel. 243-29.

Talitus on awatud igal tööpäewal hommiku kella 10—4 pääle lõunat. Tel. 663-89.

Talituse ja toimetuse adress: В контору газ. „Edasi", Петроград, Социалистическая ул. 14. (б. Ивановская)

Tellimisi wõetakse wastu kõigis W. S. F. R. Wabariigi Posti asutustes, Põhja Kesktirjanduse büroo (lühend. „Севцентропечать") posti osakonnas Петроград, Просп. 25 Окт. № 1 ja Sewtsentropetshatj'i Kreisi ning Walla Agentuurides.

Tellimiste hind: 1 kuu — 18 r., 2 kuud — 36 r., 3 kuud — 54 r. Adressi muutmine 1 rubla.

Eesti Osakondade Peterburi komitee häälekandja.

№ 170. PÄEWALEHT. Teisipäewal, 5. augustil 1917. a.

W. K. Partei Peterburi Eesti osakondade üleüldine koosolek

saab ära peetud **neljapäewal 7. augustil** kell 6 õhtu Peterburi komitee ruumides Fontanka № 2/17.

Päewakord:

1. Kongressi küsimus ja saadikute walimine kongressile.
2. Jookswad asjad.

Partei diftsipliini silmaspidades on kõik Peterburis wiibiwad partei liikmed eestlased, kohustatud koosolekust osawõtma.

Ununenud walupäewad.

Inimese üks suuremast nõrkustest on see, et ta kõigeraskemast walust toibudes selle mõju warsti unustab ja walmis on uuesti sedasama üleelama.

Oleks ju tihti küll ja küll abinõusi leida, et see enam korduda ei saaks, kuid inimene tuleb selle pääle alles siis, kui see juba kordunud on. See rutune unustus awaldab end sagedasti. Kui näituseks meele tuletada neid piinaaegu, mis Wenemaa rahwad tsaari walitsuse ajal üleelama pidid, siis peaksid arwama, et see niiwõrt küllalt lunsse ja lihasse lõiganud, et kellegil enam mõttessegi ei wõiks tulla seda uuesti tagasi ihaldada. Lugu ei ole siiski nii, waatamata selle pääle, kuigi inimesed igapäew tunnewad ja näewad, mis tõsine wabadus on, mis tähendab waba olla. On inimesi, kes walgete sõsetulekut igatsusega ootawad. Need on walmis seda piina uuesti läbi elama. Meie ei kahtle, et paljudel siiski soowiks on demokraatlist Wenemaad saada, kus asutaw kogu kõrgem wõim riigis oleks. Aga meie ei kahtle põrmugi ka selle juures, et demokraatline riigiworm tegelikult sedasama piina uuesti päewakorrale ei too. Kes neid aluseid wähegi uurinud, milledele kapitalistline ehitus asetud, see näeb isegi, et meie kahtlemisel realne põhi on. Kujutame ette, et praegune Wenemaa uuesti saaks sünnitud demokraatlisele alusele, et kõik riiki juhtiw wõim üle läheks asutawa kogu kätte. Kõige päält läheksid maa ja wabrikud tagasi nende endistele omanikkudele, sest wastasel korral jääb demokraatlikus ikkagi ebademokraatlikuks, nagu mõned seda praegu näewad — suurpõllupidamine ja suurtööstus wõtaksid uuesti hoogu, õigus eraomanduse kohta leiaks seaduslise kaitse. Suurtööstuse olemasolu, niisama ka tema edenemise wõimalus on aga tingitud wäga mitmest niisugusest nähtusest, mis ka kõige demokraatlisema riigi töölisteklassi suhtes puruwanameelseks teeb. Meie teame, et hüglakasud tulewad tööstuse ettewõtjatele neist lisawäärtustest, mida proletariaat, oma tööjõudu ettewõtjatele müües, loob. Selle asemel, et tööline temale maksetawa palga suurusele wastawa määra saadusi peaks walmistama, on ta sunnitud neid mitmekordselt enam walmistama, mis omatkord tööja pikkusele iseäralise tähtsuse annab. Meie teame, et kapitalistlisel suurtööstusel tähtis on wõimalikult palju tarbeaineid walmistada, et nendega kogu ilma turgusi üleujutada. Lõpuks teame ka seda, et kõik raskused, mida töölisteklass ja kehwem talupoegade kiht igal maal kandma peab, selle tööstusewiisiga lahutamata ühenduses on. Kui siis küsime, mis on riik ja wastame, et riik ja riigiwalitsus teatud maa tööstuse kaitsja on, siis selgub, kui palju ta demokraatline isegi niisugusel korral töötawa rahwale olla wõib, kui temas asutaw kogu ihutulena hiilgaks. Waatamata demokraatlise riigiwormi pääle, on ja jääb, õigem, peab jääma asutaw kogu suurtööstuse, seega kapitali kaitsjaks. Ei jää ta selleks, siis muutub ta loomulikult rewolutsioonilisels ja ainus tee wäljapääseks jääb seesama, mida mööda Wenemaa proletariaat praegu sammub.

On wõimata ettekujutada, et parlamendis ehk asutawas kogus istuksid töörahwa esitajad, ütleme kas wõi esimesest wiimaseni, kes suudaksid demokraatlisi uuendusi ellu wiia, puudutamata kapitali eesõigusi. Ehk kui, siis on need uuendused ometi nii naeruwäärt wäärtusetad, et demokraatlikkus wägisi jutumärkide wahele waob. Sõnade aeg on mööda, nüüd peame kord ikkagi tegude juurde jääma, kui rasked ja walusad nad esialgu ka ei ole. „Parlamendi wõim on ameti-poliitikuste usu sümbool, kes selle paratamatust pikkade kõnedega töendada tahawad", ütleb Anton Pannekoek, mille tõsiduse juures keegi kahelda ei tohiks, kes parlamentaarset kometimängu wähegi tõsisemalt on osanud arwustada. Sellepärast ei peaks need, kes kapitali walupäewi üleelanud, seda mitte nii kergesti unustama. Weel wähem end walge saiaga meelitada laskma. Kui see kõik nii kerge ja lihtne oleks, wõiks kord proowida, kuid igaüks peab teadma, kui kallilt me wõidetud wabadus ostetud on, sellepärast peaks wähe tõsisemalt mõeldama. Maailma sõda jättis ainult kaks äärmust järele: Imperialism ehk kommunism. Neist peab walik tehtama, wahepäälset ei ole.

G. T—er.

Punane wäerind.

Teated 3. augustil.

Põhja wäerind.

Oneega piirkonnas, päräst esialgset Oneega linna pommitamist sõjalaewadest, saatis waenlane kahelt laewalt desandi ning wõttis palawa wõitluse järele linna põhja-läänepoolse osa oma alla. Wihased wõitlused wältawad edasi.

Lääne wäerind.

Karjala maaribal, Laadoga järwe läänepoolsel kaldal, wõtsime meie wägede maalesaatmisel küla ära, mis 5 wersta Soome piirist lõunapool. **Walgesaare piirkonnas** andis waenlane Walgesaare jaamale tuld. **Pihkwa piirkonnas**, Ostrowist põhjapool, asusid meie wäed pääletungimisele, mis edukalt laieneb. **Minski piirkonnas** wõtsid meie wäeosad rida külasid ära, mis Minskist 15 wersta põhja-idapool. **Rakowolma alewiku piirkonnas**, Minskist 30 wersta läänepool, käiwad wõitlused waheldawa eduga. **Luninetsi piirkonnas** peawad meie wäed wõitlust Gorõni ja Pripjati jõgede piirkonnas kahe soomuslaewa toetusel.

Lõuna wäerind.

Ekaterinoslawi sihil peawad meie wäed wõitlust Ekaterinoslawist 50 wersta lõunapool ning tungiwad läänepoolt Werhne-Dneprowski pääle. **Poltawa sihil** Poltawast 30 wersta läänepool on käimas wihased wõitlused. **Bogoduhowi ja Wolotshani sihtidel** kohalise tähtsusega wõitlused, mis meile edukad. **Kurski-Belgorodi sihtidel** algas wõitlus raudtee juures uue hooga, mis Belgorodist 35 wersta põhjapool.

Ida wäerind.

Tsarewi piirkonnas, Wolga paremal kaldal, wiskasid waenlase lendurid ilma tagajärjeta 10 pommi Tshernõi-Jari pääle. Pahemal kaldal, Baskunshekki raudteest põhjapool wõeti meie retsawäe poolt ära rida külasid. **Orenburgi piirkonnas**, Orenburgist läänepool wõeti meie wägede poolt ära Jletski Gorodok. Werhne-Uralski piirkonnas laieneb meie pääletungimine edukalt. Werhne-Uralskist 40 wersta lõunapoolt wõtsid meie wäed uuesti 400 wangi, kuid 5 päewa jooksul on ses piirkonnas üleüldse 600 wangi wõetud, kuna kuulipildujate arwu üle weel selgusele pole saadud. **Troitski piirkonnas** wältab meie pääletungimine Troitskile edasi. **Kamõshlowski piirkonnas** wõtsid meie wäed Dalmatowi ära ning tungiwad Tshadrinski poole.

Wäljamaalt.

Sakjamaa ja Nõukogude Wenemaa.

Berlini ajalehed awaldawad järgmise teadaande: Diplomaatlik läbikäimine Nõukogude Wenemaaga seatakse lähemal ajal käima. Weimaris on selles suhtes nõupidamised, missugusel teel diplomaatlisteks läbikäimisteks wolitusi kinnitada. Walitsuse ringkondades, iseäranis wälisasjade ministeeriumis, soowitakse wiibimata diplomaatlikku läbikäimist alata. Saksamaa poolt on märgata antud, et nendel kawatsuses on teatud isikut diplomaatlikuks esitajaks Moskwasse nimetada. Sellega lahutamata ühenduses on läbirääkimised kaubanduslikuks läbikäimiseks.

„Local Anzeiger" tähendab, et Koltshaki walitsus juba Berlinis esitud on. Seda organisatsiooni, „Wene Kommissioni" nime all, mis mitteenamlisest ollusest kokku seatud, ei tule diplomaatlikuks esituseks selle harilises mõttes võtta, ehk küll siseasjade ministeerium tema poole pöörab Wene legimitatsiooni paberite asjus. Nii asub Berlinis weel uus saatkond, kellel ametlikku iseloomu ei ole.

***

Ajaleht „Kansan Työ" kirjutab oma 25 juuli numbris:

„Kaubanduslik wahekord Wene- ja Saksamaa wahel on nüüd wäljamaa ajakirjanduses kõneaineks. „Times" loeb õieti tähtsaks Saksamaa tööstuse saadikute Wenemaale sõitu, selle juures Saksa ajakirja „Neue Weltwirtschaft" kirjatükk kokkuwõetult ära trükkides. Selles kirjatükis rõhutakse, et Saksamaa peaks Wenemaaga wiibimata läbikäimisse astuma, sest esimeseks ülesandeks oleks Wenemaa raudtee liikumist korda seadida, milleks Wenemaale materjaali ja töölisi tuleks saata, kes Nõukogu Rahwamajanduse plaani järel töötama hakkaks kohe, kui rannablokaat rahulepingu kinnituse järel kaotatse, ja Wene sadamad sõidule awatakse, wõib Saksamaa weeleed tarwitada, milleks küllalt laewamahutust Rootsis ja Daanis on. Berliinis olew Wene-Saksa selts tõukab Wenemaaga kaubawahetuse teateid ümber, kuid siiski kinnitab „Berliner Local Anzeiger", et läbirääkimised edenewad jõudsasti ja tööstuse saatkond on Wenemaalt Saksamaale juba tagasi jõudnud.

„Wäga wõimalik — kirjutab leht — et Saksa- ja Wenemaa majanduslikuks ühinemiseks alust on — ehk küll teisel teel, kui seda Brest-Litowskis otsustati". Liitlased arwawad, et kui Saksa tööstuse waimuanne ja Wene tooresaine ühiselt töötama hakawad, siis sellest sarnane pööre tuleb, et selle üle liitlastel tõsiselt järelmõtelda tuleb. Saksamaal on Wenemaa suhtes wabad käed, sest et tema kapitalistidel on kapitalisid Wene laenudes ja wäärtpaberites, ja, mis iseäranis tähtis, temal sellest muret ei ole, missugune walitsuse süsteem Wenemaal wõimul on, sest Saksamaa kaitse all ei ole tsaari würstisid, ega ministrisid, ega nende waranduse. Ühe sõnaga, Saksamaa wõib Wenemaaga puhtal „ärilisel" alusel kokku leppida".

Nõukogude Ungari ja liitriigid.

Berlinist, 2. augustil. — Budapestist saadud teadete järel jõutakse Ungari küsimuses, nähtawasti, kokkuleppele. Kompromiss loodakse arwatawasti järgmistel alustel: Nõukogude walitsus astub ametist ära, ja asemele astub mõõdukate sotsialistide ministeerium. Kesk täidesaatew Komitee ja Nõukogud jääwad asutiselt oma tegewuse juure, kuid ei awalda tähtsamat mõju riigiasjade juhtimise pääle. Liitlased omalt poolt kaotawad Ungari blokaadi, warustawad Budapesti toiduainetega ja sunniwad Rumeniat oma edasitungimist seisma jätma.

Edaspidiste tüliküsimuste lahendamiseks, eraldi, liitriikide nõudmiste suhtes, seab Pariisi rahukonwerents oma rahutingimised üles ja kutsub lepingu eelnõu wastuwõtmisels Pariisi ehk tema agulitesse uue Ungari walitsuse saatkonna, mida weel looma peab. Lõpulist otsust ei tehta weel kohe, sest liitriikide Wieni saatkond peab rahukonwerentsilt saama juhtkirjad (wälja jäänud) ja peab olenema Kesk Täidesaatwast Komiteest, kes 6. augustil kokku tuleb.

Moskwast, 3. augustil. — Slm. Mesttsherjakow kirjutab Moskwa lehtedes Ungari sündmuste puhul: „Hilja õhtul saadi Saksamaa raadiotelegramm, mis teatab riigipöördest Budapestis. Raadioteate on niiwõrd selgusetu et selgesti ei wõi ütelda, kas wasturewolutsiooniline riigipööre Ungaris juba sündinud on. Raadioteatetest on selgesti näha, et mõõdukad sotsialistid, Ungari nõukogude walitsuse astudes, on läbimbunud oma olulise argusega ja alalise walmis olekuga proletariaadi asja ära andma, liitriikide ähwarduse surwel ja astusid Ungari töölise seljataga liitriikide imperialistidega

sala läbirääkimistesse ning aitasid neil pääle, wõib olla, katsuwad weel aidata töölise wõimu murda. Kordan weel, nagu raadioteatest selgesti näha, ei sündinud see ilma sotsiaal-kokkuleppelaste äraandmiseta. Tööliste klassi äraandjad, tema usaldust kasutades, aitawad imperialistidel uuesti Ungari töötawat rahwast ahelatesse lõõta, mida nad juba enesest äraheitnud olid. Igawene häbi kõigile proletariaadi äraandjatele. Loodame weel, et meie Ungari seltsimeestel korda läheb weel wägiwaldset lööki tagasilüüa. Kuidas ka lugu ei oleks, misuguseid äraandmisi ka ei sünniks, proletaarline üleilmlik rewolutsioon on kindel. Ungari wasturewolutsioonline riigipööre suurendab ainult Ungari töörahwa kannatust, kuid mitte see, ega miski muu ei saa üleilmliku proletaarlise rewolutsiooni wõitu takistada."

Bulgarias rewolutsioon algamas.

„Politikenile" telegrahweeritakse Berlinist: Bulgarias oodetakse tõsiseid rahutusi. Wiimastel päewadel on kõigis linnades suured meeleawaldused nõukogude wabariigi wäljakuulutuse hääks toime pandud.

Liitlased ja Aasia.

Kuu aega tagasi kuulutasid ette mõned sakslased, kes nende küsimustega hästi kuttawad, et liitlastel Aasias tõsiseid takistusi tõuseb. Isegi kui Armenia Ameerika ülemwalitsuse alla seatakse, on tema organismiks, mis tulewaste tülide seemet endas kannab, nagu ka Arabia suur wandemurdmine, mis Briti ülemjuhatuse all Wahe merest kuni Kaspia mereni ulatab. Selle tagajärjed annawad endid mitte ainult Persias ja Afganistanis tunda, waid ka laialdastes Kesk-Aasia maakondades. Misuguused need tagajärjed on, on raske ette ütelda, kuid ähwardawad on nad igatahes.

Rahukonwerentsilt.

Berlinist, 2. augustil. — Bulgaria rahusaatkond andis rahukonwerentsile oma esimese märgukirja ära, kus näidatakse, et Wilsoni punktide põhjal Makedonia, Dobrudsha ja Trakia Bulgariale peawad jääma ja tema küljest lahtikistud ei wõi saada.

Dünaburgist, 29. juulil, — Saksama ametlik häälekandja „Norddeutsche Allgemeine Zeitung" teatab, et Hollandi walitsus Wilhelmi liitlastele Haagis wälja annab.

Wõitlus iseseiswa Egiptuse eest.

Egiptuse iseseiswuslaste erakonna esitaja Saad-Sagul-pasha jõudis rahwusliku saatkonna eesotsas Pariisi ja jutuajamisel Amerika ajakirjanikuga teatas, et 15 miljoni egiptlasi ei wõi kauem Inglise walitsuse rasket surwet ja kurnamist kanda, mis igasuguse õigluse ja wabaduse põhjusmõtte wastu käib. Egiptus peab täielise iseseiswuse saama. Egiptuse rahwas ei taha kauem sarnase olukorraga leppida ja ei peata tarbekorral isegi sõjariistus wäljaaste eest.

Kokkulepe Poolamaa ja Riia wahel.

Saadud teadete järel algasid Warssawi ja Riia wahel diplomaatlikud läbirääkimised ühise tegewuse suhtes enamlaste wastu.

Soomemaalt.

Jstus kindlamalt.

Sõjaminister Walden, kes ametist tahtis lahkuda, on Mannerheimi tahtmisel oma paigale jäänud ja taganemise palwe tagasi wõtnud.

Mannerheim kohata.

Pärast presidendi walimist on Mannerheim ilma kohata ja tegewuseta jäänud. Ajakirjandus arwab, et talle lähemal ajal mõni uus kõrgem koht antakse.

Paberitööstus kitsikuses.

Soome paberitööstuses walitseb suur kitsikus. Paberi wäljawedu on täiesti seismas, kuna Wene piir kinni on ja wäljamaad Soome paberit ei tarwita. Wabrikutel on suured ladud tagawaraks. Wabrikute tegewust on igal pool wähendatud ja töölisi suurel hulgal lahti lastud.

Ametnikkude spekulatsioon.

Waasa kaljawabriku Bocki juhatus on kohtukantslerile kaebtuse annud, et tööstusministeeriumi ametnikud nimetatud ühisuse käest otrade eest 3 marka liiast on wõtnud, kuna teised ostjad poole odawama hinnaga on saanud.

Wenemaalt.

Slm. Kusmini teadaanne.

Sõjanõukogu liige Kusmin teatab: „Meie sõjawäe wõitlusekotkad leidawad uskumatu kiirusel. Sarnast edasitungimist ei tundnud reguläär sõjawägi. 7. juulist pääle, kui meie pääletungimisele asusime, on meie sõjawägi seni, waenlast ese ees ajades, üle 150 wersta edasi läinud. Meie liigume wõites, purustades waenlase wastupanekut, kogudes wange ja sõjasaaki. Kuid waenlane ei ole weel purustud ja peab teda häwitama; seda peab iga teadlik rewolutsiooni soldat teadma. Meie peame wõimalikult ruttu wõitma, ilma peatuseta. Terwe wali kord peab meie ridades walitsema."

Löikuse arwele wõtmise küsimus.

Nowgorodis oli maakonna nõukogude kongress. 107 saadikut oli koos. Harutati eelolewa löikuse arwele wõtmise küsimust. Otsustati löikuse ülejääki wahetada manufaktuuri, põllutöörriistade jne. wastu. Kongress kutsub talupoegi ausalt ja õieti löikuse suurust üles andma, millest selgima peab, kui palju walitsus leiba sisetooma peab, sest et Nowgorodi kubermang üks näljastemast on. Löikuse warjajad antakse kohtu kätte.

Nõukogu teenijate mobiliseerimine.

Moskwa linna mobilisatsiooni kommisjon awaldas määruse kodanikkudele kes nõukogude, ühiskondlikkude ja kaubanduse asutustes teeniwad, et nendest 18—40 aastased (1879—1900) kutsutakse teenistusse wiie päewa jooksul: 6.—10. augustini.

Walgest Eestist.

Poolamaa esitaja Tallinna.

Tallinasse jõudis Poolamaa esitaja. Arwatakse, tema ülesandeks on ühenduse luua Soomemaa, Eestimaa, Liiwimaa, Poolamaa ja Ukraina wahel.

Laen Daanimaalt.

Tallinnast saadud teadete järel kirjutawad Soome lehed, et miljoniline laen, mis Tallinna linn Daanimaalt tahtis saada, 200 tuhat margaks kokku on kuiwanud. Nähtawasti olla wiimane Saksa-Eesti sekeldus Kopenhageni rahameeste pääle jahutawalt mõjunud.

Peterburi teated.

Ekskursioon taime-riigis.

Eesti töörahwa poliitiliste klubide kesklubi korraldas pühapäewal 3. augustil s. a. Petrogradi taime teaduse muuseumi ja aeda õpetliku ring-reisu, ehk ekskursiooni. Kuigi ennemalt loota wõis, et hulgad, kes oma elust huwitatud, samuti huwitatud on ka meie kaas-olendite-taimede elust, mis meile olemas-olemisega lahutamatalt seatud, tuli siiski awalikuks, et masse ka selle teaduse „operatsiooni" katses külmaks kangelaseks oli jäänud. Õige wäike osa oli selleks tarwidust tunnud.

Ja! See on küll surma-märk.

Sest kui me ka sellest, millest oleneb meie olemas-olemine, millel meie eluga nii palju kokku kõlalist, nii palju ühist me elutõitluses ja arenemise suhtes, ja mis meie elutee kaunistamises teinekord hingeülistawat osa mängib, tuimalt ja tähelepanematalt mööda läheme, siis waidleme ise nii hästi oma olemas-olemise, kui ka ilutunnete wastu — salgame iseennast ja oma elu!

O. K.

Kolera Peterburis.

Peterburi terwishoiu osakonna teadete järel on haigeks jäämisi kolerasse järgmiselt ette tulnud. 30. juulil toodi haigemajadesse 30 haiget, terweks sai — 14, seni — 11; rawitsuse alla jäi 312 inimest. 31. juulil toodi haigemajadesse 24 haiget, terweks sai — 8, surid — 20; rawitsemise alla jäi 308 inimest.

Wiimased teated.

Slm. Sinowjewile teatatakse, et meie wäed Jamburi on ära wõtnud.

Gutshkow organiseerib wabatahtlikka.

Londonist, 29. juulil. — „Daily Telegraphi" sõnumisaatja Dr. Dillon teatab Pariisist, et tuntud Gutshkow sai luba Berlini sõita Wene sõjawangidega käbirääkimiseks, et nendest wabatahtlikku sõjawäge enamlaste wastu wõitlemiseks kokkuseada. Teine eelnõu, mille järel burgarlaste wabatahtlik wägi selleks otstarbeks kokku taheti seada, ei leidnud täitmist, et küll Bulgaria walitsuse tegelased selle poolt olid.

Ähwardawad purustada

Nikolajewist, 30. juulil. — Prantsuse lehtede teatel on Lõuna-Slaawi wägede ülemjuhatus Korintuses kuulutuse awaldanud, et külad, kus wastuhakamisi ette tuleb, ühes elanikkudega ära häwitakse. Iga surmatut eht haawatud Lõuna-Slaawi soldati eest lastakse 25 inimest kohalikkudest elanikkudest maha.

Üleüldise töötõrke algus.

Kiiewist, 2. augustil. — Lioni raadio teatab, et Baselis ja Zürichis üleüldine töötõrge on alanud, mida Prantsuse walitsuse raadio enamliseks nimetab ja oma harjunud wiisil Saksamaa mõjul tekkinuks loeb.

Seisukord Bakus.

Samarast, 1. augustil. — Bakust on tõlise kiri saadud, milles see kirjutab, et naftahallikate seisukord kriitilik on. Kõik tarawarad on täidetud ja kuhugi ei ole naftat enam panna, mille mõjul juba 2 kuud pool töösttust seisab. Töölisi tuleb lahti lasta. Töötajate arw tõuseb kuni 25.000, mis Inglise wäejuhatust rahutuks teeb. Tööliste seisukoht Aserbeidshani walitsuse wastu on wäljakutsuw. Iga päew on töölisejate meeleawaldused ja töörõrked, kõik wangihooned Bakus on täidetud. Naeste rahwas ja lapsed kannatawad nälga ja algawad prostitutsiooni.

Rumenia wäesse häwitamine.

Kiiewist, 2. augustil. — Obessast teatakse, et Majaki jaama piirkonda Rumenia jalawägi ilmus, kes weewärgi piirkonda püüdis tungida. See wäeosa häwitati meie tuli läbi ära.

Mahno Grigorjewi ära tapnud.

Kiiewist, 2. augustil. — 27. juulil täppis Herssoni kubermangus Sektowo ülas Mahno isiklikul kokkusaamisel rewolwripaugul ataman Grigorjewi ära.

Wäerinnalt.

Kolshaki bandede purustelõmine. Wälja staab Wabariigi sõjanõukogu juures teatas: Tsheljabinskist põhjapool purustas üks meie diwisjonist deest Koltshaki banded. Mitmed polgud on täielikult häwitatud, on wõetud ligi 5000 wangi ja palju sõjasaaki. Wangi on wõetud ka üks tähtsamaist Koltshakiaste kindralitest Tshenkow, keda walgekaardlased ise meie kätte tõid.

Seisukord põhja-lääne wäerinnal.

En-ski armee staab, 2. augustil. (Rosta) Pihkwa piirkonnas laienawad ja arenewad wõitlused edukalt. Meie wäed on ära wõtnud rida külasid, mis Pihkwast 68 wersta põhja-idapool. Pihkwast 38 wersta lõuna-idapool on meie wäed Gorjaino, Rosanka, Tilonowo külad ära wõtnud. Meie oleme wõtnud wange, 15 püssi ja 20 automat püssi linti. Ka teistel sihtidel tungime jõudsalt edasi.

Partei elu.

Resolutsioon.

Meie noort kommunistlist töörahwa wabariiki ümbritseb maailma kapitalism juba ligi kaks aastat. See püramine pidi juba maailma timukate üttemise järele Wenemaa sotsiaalse rewolutsiooni esiti mõne päewa, siis mõne nädala ja wiimaks mõne kuu jooksul ära häwitama. Aga need ettekuulutused on kokkuwarisenud. Kuid pilku heites praegusel ajal wäljamaa tööliste liikumise pääle, tunnistame, et terwe Europa töörahwas meiega sotsiaalset rewolutsiooni kaasa elab ja meid igast küljest oma wäljaastumisega aitab. Seda tunnistab see asjaolu, et suurriigid, oma nõrka jõudu tundes, äsitawad wäikesi rahwusi üles Wenemaa sotsiaalset rewolutsiooni kägistama, sellejuures ise tunnistades, et Wenemaa töörahwast on wõimata sõjariistadega allasuruda. Palju mõjuwamaks abinõuks tunnistawad nüüd maailma timukad, agitatsiooniga sotsiaalse rewolutsiooni wastu wõidelda. Kihutustöö tagajärjel ongi nad äraandmisi meie ridades suutnud elule kutsuda, mille tõttu neil korda on läinud osalisi wõitusi kätte saada meie üle. Praegu muutub sõjawäljal igal neljal liinil sõjaõnn meie kasuks, ehk üheks üleüldiseks meie wägeda edasitungimiseks. Seda kõike silmaspidades, wõtame ja asume weel kõige suurema energiaga kommunismi aadete selgitamiseks masside seas tööle. Kõige kardetawamad waenlased on meie ridadesse tunginud, sellepärast seltsimehed püsimata ja wäsimata tööle! Surm wasturewolutsioonile!

Elagu 3. kommunistline Internatsionaal!
Elagu rahwuswahekine punane sõjawägi!
Elagu üleilmline sotsiaalne rewolutsioon!

Resolutsioon on wastu wõetud üleüldisel E. Tagawarawäe pataljoni punasewäelaste miitingul, mis 20. juulil ära peeti.

Kollektiiwi esimees: P. Möttus.

Slm. R-s'lle „paberikoidest".

Partei kooliküsimust käsitades („Edasi" nr. 165) jääb lõpp, milles „paberikoidest" juttu tehakse, kahemõtteliseks, mispärast arwan, et slm. R—s mitte pahaks ei pane, kui selle ühelpoole wälja wiin. R—s näeb, et Peterburi Eesti osakondades (W. K. P. juures) „ainult „paberikoid" sisalduwad", kes praktilises parteielus tigu sammugi edasi nihkuda ei suudos. Mis puutub nüüd „koidesse" üleüldse, siis on neid kahte laadi olemas, ühed niisugused, kes kokkuhoidmises nii liiale lähewad, et isegi niisuure parteilise tähtsa tegewuse otstarbeks paberiraasukesest kinni peawad, mille kaudu kui nõia kepi wäel iga raiooni komitee adress osakondade komiteel teada oleks olnud, teised aga, kes kolmekopikulist „projekti" muidu läbiwiia ei suuda, kui ennem werstapikkused paberipoognad täis weawad. Siin ongi küsimus lahtiseks jäänud, missugused „koid" osakondasi täidawad. Kui R—s seisukohalt otsusele läheneda, siis peab tähendama, et esimesed. Selleks on töendused.

Slm. R—s kuulub ise aktiiwselt nende hulka, kes paberile milgil tingimisel armu ei anna, s. t. „koi", kes armutalt ja otse kahjulikult paberit häwitab. Küsitawaks jääb siiski, misuguste omadustega „koidele" eluõigus lubada. Kui seda tähelepanna, et paberi puudus tuntawalt suur, et isegi juba dekreet paberikokkuhoidmiseks wäljaantud, siis on nendel igatahes õigus, kes küll kokkuhoidlikud, kuid praegusel momendil siiski „koi" nime teenida ei tohiks. Siin on slm. R—s „wähe" eksinud. Usun, et sellel seisukohal ka slm. R—s oli, kui ta küsimust puudutas. Mis puudub lõpusse, siis on ka siin slm. roobastest „wähe" wäljatormanud, kui ta tulewasele kongressile ülesandeks teeb „osakonda" puudusest (klambrites „koidest") kahjutaks teha. Sest esiteks ei olnud jutt mitte „osakonnast" waid „osakondadest", teiseks mitte „puudusest" waid „osakondades sisalduwatest koidest". Puuduseid „kahjutaks teha" on wõimata, ja häid „koisi" hukata mõtteta.

Aitan ka sellega wagu pidada.

Lõpuks olgu weel tähendud „Edasi" ärijuhist, keda ajalehetel otsitakse. R—s peaks teadma, et me enam mitte „põranda all" ei koba, waid jumala päikese walguses elu, ja weel uut elu elame. Sellepärast ei jää selle ettetoodud wõrdluse üle muud teha, kui imestada, seda enam, et slm. R—s weel hiljuti ise raiooni komiteede telefoni numbrisi ankeet lehtede läbi muretseda tahtis.

G. Teiter.

Wastutaw toimetaja: Toimetuse kolleegium.

14-я Государств. типография, Петроград, Социалистическая (бывш. Ивановская), 14.